

Csak egy tánc volt...?

„A modern civilizáció országában 1976-tól kezdve táncpestis ütötte fel a fejét. Az új táncörület, az új zenei irányzat, az új életvezetválság, az új nemzeti sport, amit gyűjtőnéven csak így neveznek: diszkó...” (Sebők János: A Beatles-től az új hullámig.)

Nik Cohn, New York-i popújságíró cikkéből készült filmvilágsiker, a Szombat esti láz jutott eszembe éppen szombaton, amikor tévé elé ültem, hogy szurkoljak az egyetlen szegedi versenyzőnek a III. magyar diszkótáncbajnokság döntőjén. Őszintén, nem adtam neki esélyt a győzelemre. Aztán a 24 éves, földrajz-testnevelés szakos tanár, Vámos Károly berobbant a parkettra, és az első mozdulatok pillanatigalmát leküzdve, már vastapsra táncolt önélelten. Hatalmas üdvrivalgás fogadta késleltetett szallóját. A szám végén Karsai, Karsai — zúgta a publikum. Vámos Károly teljesítményét a zsűri öt tagja értékelte a maximális 10 ponttal! Ez pedig azt jelentette, hogy utcahosszal nyerte a III. magyar diszkótáncbajnokságot, s ezzel a jogot, hogy részt vegyen Londonban a diszkótáncosok világbajnokságán!

Hétfőn este a Bartók Béla Művelődési Központ aerobiktáncosai nagy tapsal, puszikkal várták „mesterüket”. Pezsgővel köszöntötték a diszkótánc országos bajnokát.

„A diszkó a magányosok Nirvánája. A diszkó egyszemélyes show, ahol a jelszó: Szeresd magad! Csak önmagad! Senki más!”

— Ez nem igaz! — kapcsolódik a megjegyzéshez, majd így folytatja: — A diszkótánc azért is jó, mert mindenki az egyéniséget adhatja. Nincs kötött szabály, nincsenek alaplépések, tehát szabad és kötetlen. Szóletánc. És látod ezt a szeretetet, amivel fogadtak? Elképzelhető, hogy csak önmagam szeressem? Kizárt dolog.

— Az idén végeztél a Juhász Gyula Tanárképző Főiskolán. Paprikavárosból, Kalocsáról kerültél egy másik paprikavárosba, Szegedre. Miért éppen ide?

— Szegedre „igazoláson” azért történt, hogy fellemlüljön a városban a haladó tornasport. Bajnokságokat, spartakiádákat nyertem, kiderült azonban, hogy — mecenások nélkül — a torna nem Szeged sportja.

— Földrajz-testnevelés szakos tanár vagy. Ennek ellenére aerobiktáncot vezetél felállásban a Bartókban, esténként pedig a Tisza Gyöngyében diszkótáncolsz. Miért?

— Tudtam, a főiskola elvégzése után, ha szerencsém van elnyerhetek egy 3000—3500 forintos kezdőállást. Ki boldogul ennyiből? A szüleim nyugdíjasok, anyagiilag nem tudnak segíteni.

— Hogy kapcsolódott az életedhez a tánc?

— Óriási kedvem volt hozzá mindig. Csak hát eléggé gátlásos srác voltam, még a diszkókba sem mertem elmenni táncolni. Aztán másfél évvel ezelőtt aerobiktáncot kezdtem vezetni, és egyszeriben rájöttem, hogy félre a kisebb-

ségi érzéssel. Ettől kezdve minden olyan szépen alakult. Egy kisebb szerepet is kaptam a Szegedi Nemzeti Színházban a West Side Storyban.

— A harmadik magyar diszkótáncbajnokságot rendezték. Miért csak most jelentkeztek?

— Tavaly is indultam, amikor Boros Tibi győzött. Csak hát én már az elődöntőben kiestem. Akkor nagyon elkésedtem, de egyben felmértem azt is, hogy nagyon sokat kell tanulnom. Szerencsére a színházban Kuli Ferenc balettmester örömmel fogadott, és rengeteget tanulhattam tőle. Rajta kívül Abraham Anikó és Horváth Károly segítettek sokat. Nekik köszönhetem, hogy ez év májusában sikeres vizsgát tehettem, és működési engedélyt kaptam. Július óta a Tisza Gyöngyében táncolok. Július végén egyébként Olaszországban indultam egy show-táncversenyen, ahol a középdöntőig jutottam.

— Hogy zajlott le a magyar bajnokság?

— Október 6-án volt az elődöntő és 327 induló közül a 3. helyen jutottam tovább. Az október 19-i középdöntőre 30-an kerültünk és a 2. helyen jutottam a 10-es döntőbe.

„A diszkó a férfiak világa. A lányok szerepe csak annyi, hogy ők adagolják a diszkóban nélkülözhetetlen erotikát és szexet...”

— Ez már igazabb, mint a Nirvánáról mondták. A nőknek ugyanis más a mozgásuk. Nem tudnak annyira látványos, hatásos táncot produkálni. Egy férfi táncra mindig nagyobb felhőtűst kelt. A döntőn egyébként már a verseny előtt tudtam, hogy én nyerem a legjobb vidékinek járó díjat (egyedül Vámos Károly volt vidéki a felnőtt döntőben). A favorit végig Bakó Géza volt. A verseny után rajta kívül mindenki gratulált. Felemelő érzés kerített hatalmába.

— Neked szurkoltam, de ha a zsűriben vagyok, egy

ponttal a „kicsik” között induló Szörényi Zsoltnak adok többet.

— Nagyon jó táncosnak tartom, véleményem szerint a felnőtt korcsoportban ő lesz a favorit.

— December 2—6-ig Londonban diszkótánc-világbajnokság. Mit vársz a tavalyi nagy magyar siker, az ezüstérem után?

— Szeretnék Boros Tibi eredményéhez méltóan helytállni a vb-n. Sajnos abszolút amatőr módon készülök, hiszen nehezen tudom összehozni a mérgező drága kosztümök árát.

„John Travolta a diszkómániának köszönheti gyors sikerét. Nem hóstipus, hanem csendes, szorgalmas, meghűző. Nem lázad, ha a főnök hóbörög, inkább este kitáncolja magából a problémáit...”

Pontosan úgy, mint Vámos Károly, a magyar diszkótáncbajnok pedagógus...

Bagaméry László

Új járványos betegség a láthatáron

Az egészségügyi miniszter nemrég megjelent utasítása (10/1985. sz.) elrendelte az AIDS-es és az AIDS-gyanús megbetegedések kötelező bejelentését, és intézkedett a megbetegedés előfordulása esetén követendő eljárásról. Az AIDS a szerzett immunhiányos tünetsoport angol elnevezésének (acquired immune deficiency syndrome) rövidítése. Ezzel egyidejűleg közzétettek egy módszertani levelet, amely részletes tájékoztatást ad az orvosok számára a betegség felismeréséről, tüneteiről, laboratóriumi és klinikai kivizsgálásáról, a kórházi beutalás rendjéről. Ez azt jelenti, hogy a magyar egészségügyi halóság felkészült egy eddig nálunk nem észlelt új betegség fogadására.

De mi ez az új betegség? A nyolcvanas évek pestise? — tette fel nemrég a meghökkenítő kérdést a Newsweek Magazin a nemrég felismert járványos betegségről szóló cikkében. Valóban mindannyian veszélyben vagyunk, vagy esetleg csak pániokról van szó? 1981 januárjában egy fiatal homoszexuális férfit kezdtek kezelni a Los Angeles-i orvosi központban rendkívül súlyos gombás fertőzéssel. Szervezetének védekező rendszere működésképtelenné vált. Két héttel később olyan tüdőgyulladásban betegedett meg, amely szinte kizárólag immunhiányos állapotban, az immunrendszer működését gátló — immun-suppresszív — szerek alkalmazásakor fordult elő. A beteg tüneteinek azonban egyik ismert immunhiányos betegségre sem emlékeztettek. Ezután egymást követték az új betegek — szinte valamennyien fiatal, azelőtt egészséges homoszexuális férfiak, később a népesség más csoportjához tartozó esetek is. — főleg New Yorkban, San Franciscóban és Los Angelesben. Ez év augusztusáig

több mint 12 000 esetet jelentettek be, de a betegség az Egyesült Államokból átterjedt Nyugat-Európába is (1985. június 30-ig 15 országban 1226 eset) a Karib-tengeri szigetvilágba, Kanadába, Dél-Amerikába és Ausztráliába. Kiemelkedően magas a megbetegedések száma Afrikában, különösen a közép-afrikai országok nagyvárosaiban.

Világszerte óriási apparátus igyekszik minél több ismerethez jutni a betegség okára és lényegére vonatkozóan, illetve a gyógyítás kulcsát megtalálni. Azt már pontosan tudjuk, hogy a betegség vírusos fertőzés, a bűnös az ún. HTLV-III-nak nevezett vírus. Elsősorban a nyiroksejteket, ezen belül a szervezet immunrendszerének „karmesterét”, az ún. segítőt (helper) T sejtetektámadja meg és pusztítja el. A megbetegedettekben a vírus kimutatható, és a betegek többségében ellenanyagok jelennek meg a vírus antigénjeivel szemben. A fertőzötteknek azonban csak kis hányadában fejlődik ki a betegség. Nagyszámú vizsgálat alapján megállapították, hogy minden e vírussal fertőzött száz egyén közül kb. tizen fejlődik ki súlyos formában a tünetegyüttes, további tizenötben enyhébb tünetek jelentkeznek, a fertőzöttek háromnegyed része azonban tünetmentes marad. A fertőzést minden HTLV-III vírussal fertőzött terjesztheti, tehát a tünetmentes éppúgy, mint a betegség enyhe vagy súlyos tüneteit mutató egyén.

A betegség fontos tulajdonsága, hogy elsősorban a homoszexuális férfiak fogakonyak rá, de veszélyeztetettek azok a kábítószerrel-vezők is, akik tüvel adják meg maguknak a szert, és azok a vérzékeny betegek, illetve vérátömlesztésre szorulókat, akiket rendszeresen vérplazmából előállított készítményekkel kezelnek. Természetesen ugyancsak veszélyeztetettek a fertőzöttek nem partnerei, valamint a fertőzött anyák gyermekei is. Tény, hogy az USA-ban és Nyugat-Európában a betegeknek kb. háromnegyed része homoszexuális férfi. A fertőzés a kisebb nyálkahártya-sérüléseken át, vagy a vírusokat tartalmazó ondókon, illetve a fertőzött vérnek egyik partnerből a

másikba történő közvetlen átkerülése révén jön létre.

Szerencsére a vírus nagyon érzékeny, a külvilágba jutva hamar elveszíti fertőzőképességét. A fertőzés tehát nem terjed a mindennapos közvetlen (kézfogás, érintés), vagy közvetett (a fertőzött egyén által használt tárgy) érintkezés útján. Ugyancsak kizárt a levegő, víz, élelmiszer közvetítésével történő fertőzés. Eddig ismereteink szerint ugyanis a fertőzésnek gyakorlatilag csak két módja van: a nemi érintkezés és a fertőzött vértől a szervezetbe kerülése. E két fertőzési lehetőségen kívül trópusokon esetleg rovarcsípéssel is terjedhet, vagy az anyáról az újszülötthez a szülés alatt, esetleg anyatej útján. A legújabb adatok szerint a prostituáltak is fokozottan veszélyeztetettek, legalábbis akik erősen promiszkuus heteroszexuális nemi életet folytatnak.

Mint említettük, a betegek immunrendszere jelentős mértékben legyengül, sokszor teljesen hiányzik. Ennek következtében a betegek hajlamosakká válnak olyan kórokozókkal való súlyos, gyakran halálos kimenetelű fertőzésekre, amelyek ép immunrendszerű egyéneknél nem, vagy csak enyhe formában betegítenek meg.

Sajnos a betegség gyógyítására még nem áll rendelkezésre megbízható gyógyszer, noha a nyugati országokban nem is egy kipróbálás alatt áll. Az igazán pozitív eredmény azonban még várat magára.

Addig is a legfontosabb, hogy a homoszexuálisok a szexuális kapcsolat biztonságos vagy aránylag biztonságos módját élték, és különösen tartózkodjanak a gyakori partnerváltástól. És ami a legfontosabb: semmiképpen se adjanak vért!

Tény, hogy a vírus már hazánkban is jelen van, bár megbetegedést még nem észleltek. A szűrővizsgálatok azonban két olyan személyt derítettek fel, akik a rizikó-csoportba tartoznak, és vérükben a vírus elleni ellenanyag jelen volt, tehát fertőzöttek. Ez nagyon is indokolja az egészségügyi kormányzat felkészülését, különösen a véradás céljaira levett vérek szűrővizsgálatának a megvalósítását.

H. J.

MI? HOL? MIKOR?

1985. OKTÓBER 24., CSÜTÖRTÖK — NEVNAP: SALAMON

A Nap kel 6 óra 16 perccel, és nyugszik 16 óra 40 perccel. A Hold kel 15 óra 28 perccel, és nyugszik 1 óra 23 perccel.

VIZÁLLÁS
A Tisza vizállása Szegednél szerdán plusz 72 cm (apadó).

SZÁZKILENCVENÖT ÉVE
született József (1790—1853) történész. Részt vett a Magyar Tudományos Akadémia szervezésében, és 1830-tól haláláig elnöke volt az Akademiának. A szabadságharc leverése után visszavonult a polihikától és csak a tudományt élte. Huszonöt-ezer kötetes könyvtárat a Magyar Tudományos Akademiának adományozta, ezzel alapozta meg az Akadémiai Könyvtárat.

HETVENÖT ÉVES
Simon Zsuzsa (sz. 1910) Kossuth-díjas színésznő, rendező, színházigazgató, a Színház- és Filmművészeti Főiskola tanára, egy időben főigazgatója. Színes-nomzedékek nevelője.

HETVEN ÉVE
született Tito Gobbi (1915—1984) olasz operabíró, színdarabok egyik kiemelkedő tehetségű baritonja. A világ minden operaszínházán ünnepelt sztár. Filmekben főszerepekben játszik, énekel, később rendez. Önéletrajza magyarul is megjelent (1980).

HETVENÉVES
Jeney A. Zoltán (sz. 1915) kétszeres Liszt-díjas fuvolaművész, a Zeneművészeti Főiskola docense.

ZENESZÍNHÁZ
Este 7 órakor: Viktória — Uray 1—2. bérlet.

KISSZÍNHÁZ
Este 7 órakor: Galopp a Vármezőn — József Attila-bérlet.

MOZIK
Vörös Csillag: délelőtt 10, délután negyed 4, fél 6 és háromnegyed 8 órakor: Az elvesztett frigyáda fosztogatói (színes amerikai kalandfilm. Kiemelt helyért 14 éven aluliaknak nem ajánlott).
Faklya: délután háromnegyed 3 órakor: Robin Hood nyíla (színes, m. b. szöveglet kalandfilm), este negyed 6 és fél 8 órakor: Az alvilágot felszámolni (színes, m. b. szöveglet film, 14 éven aluliaknak nem ajánlott).

MTESZ-színház (Kigyó u. 4.): pénteken délután 4 órakor: Hüvelyk Matyi (amerikai rajzfilm).
ÜGYELETES
GYÓGYSZERTÁR
Klauzál tér 3. szám (13/57-es) Este 8 órától reggel 7-ig. Csak sürgős esetben.

BALESETI, SEBÉSZETI ÉS UROLÓGIAI FELVÉTELI ÜGYELET
Ma a balesetet szenvedett személyeket Szegeden az Idegsebészeti Klinika (Pécsi u. 4.) veszi fel, sebészeti és urológiai felvételi ügyeletet a II. Kórház (Tolbuhni sgt. 57.) tart.

EJSZAKAI ORVOSI ÜGYELET
Este 7 órától reggel 7 óráig a felnőtt lakosság részére: Szeged, Hunyadi János sgt. 1. sz. alatt. Telefon: 10-100.

GYERMEKORVOSI ÜGYELET
Munkanapokon 13 órától másnap reggel fél 8 óráig, szombaton, vasárnap és munkaszüneti napokon reggel fél 8 órától másnap reggel fél 8 óráig a Lenin krt. 20. szám alatti körzeti gyermekorvosi rendelőben történik a sürgős esetek orvosi ellátása.

FOGORVOSI ÜGYELET
Mindennap este 23 órától reggel 6 óráig, szombaton reggel 7 órától hétfő reggel 7 óráig: Szeged, Zöld Sándor u. 1—3. Telefon: 14-420.

SOS LELKISEGÉLY-SZOLGÁLAT
Mindennap este 7-től reggel 6 óráig. Telefon: 11-000.

BUDAPEST 1.
8.55: TV-torna — (ism.)
9.00: ITV
9.50: A bábu — lengyel filmsorozat — 6. — (ism.)
10.45: Képzés
14.45: ITV
15.55: Hírek
16.00: Kamera — A film lexikája — 2.
16.25: Műsoron a számítógép — angol filmsorozat — 9. — (ism.)
16.50: Képzés
16.55: Perpetuum mobile
17.30: Pulzus
18.20: 40 éves az ENSZ
18.50: Adni érdemes... Hol tart a közadakozás — új Nemzeti Színházért

18.55: Reklám
19.10: TV-torna
19.15: Esti mese
19.30: TV-híradó
20.00: A karatező Kobra — Japan bűnügyi film — 16 éven felülieknek!
21.35: Hírhírtér
22.25: A nevem: Juhász Zoltán
22.35: József Attila kortársai — Cserépfalvi Imre

23.05: TV-híradó 3.
23.15: Himnusz
BUDAPEST 2.
19.25: Képzés
19.30: J. Brahms: Négy dal női karra, két kürtre és hárfára
19.50: Retyezát — Túl a tudományos rezervátumon — román kátfilm
20.00: Shock, ami sok — angol képzőművészeti filmsorozat — 2.
20.55: TV-híradó 2.
21.15: Daff ur betegsége — NDK rajzfilm
21.25: Reklám
21.30: Telesport
22.20: Képzés

22.25: Reklám
22.30: Telesport
22.20: Képzés

22.25: Reklám
22.30: Telesport
22.20: Képzés

22.25: Reklám
22.30: Telesport
22.20: Képzés

22.25: Reklám
22.30: Telesport
22.20: Képzés

22.25: Reklám
22.30: Telesport
22.20: Képzés

22.25: Reklám
22.30: Telesport
22.20: Képzés

Videotéka

A magyar színházművészet kiemelkedő produkcióiból színház történetileg értékes előadások felvételeiből álló videotéka létrehozására készül a Magyar Színházi Intézet.

A videogyűjtemény megvalósításával nemcsak a

színházi előadásoknak, a „pillanat művészetének” megőrkítésére nyílik majd az eddigieknél teljesebb lehetőség, hanem arra is, hogy azok a széles szakmai közönség számára mindenkor hozzáférhetővé váljanak.

színházi előadásoknak, a „pillanat művészetének” megőrkítésére nyílik majd az eddigieknél teljesebb lehetőség, hanem arra is, hogy azok a széles szakmai közönség számára mindenkor hozzáférhetővé váljanak.